

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

D.H.G. Fernald (Groep Doe STOER)

(d.d. 12 maart 2025)

Nummer

4215

Onderwerp

Ga nou eens een keer besturen, los onze problemen op!

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Gedeputeerde Staten heeft eerder toegezegd in de Statencommissie Bestuur, Maatschappij en Middelen (BMM), d.d. 7 september 2022 om (de doorwerking van) het koloniaal- en slavernijverleden van de provincie Zuid-Holland te onderzoeken. Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van Kennis Zuid-Holland. Gedeputeerde Staten heeft verder toegezegd om over het resultaat drieluik-onderzoek koloniaal- en slavernijverleden met elkaar in discussie te gaan en te bepalen wat de provincie Zuid-Holland verder kan doen en bijdragen. Vervolgens heeft Gedeputeerde Staten tijdens een BMM- commissievergadering op 12 februari 2025 aangegeven, geen discussie te willen aangaan met Provinciale Staten als hiervoor geen meerderheid is. Inwoners van de provincie Zuid-Holland en organisaties die hen vertegenwoordigen zien de provincie als één organisatie. Als gekozen volksvertegenwoordigers hebben alle Statenleden het mandaat van de inwoners om belangrijke besluiten te nemen. Om dit goed te doen, gaat Groep Doe STOER graag in gesprek met onze inwoners, om vervolgens weloverwogen politieke keuzes te maken in de Statenzaal. Echter, begrijpt Groep Doe STOER niet waarom Gedeputeerde Staten bewoners verkiest, boven volksvertegenwoordigers, beleidsmakers en bestuurders om mee in gesprek te gaan, terwijl een grote groep bewoners denkt: 'Ga nou eens een keer besturen, los onze problemen op!'

Onlangs heeft Groep Doe STOER een uitnodiging ontvangen voor de bijeenkomst (15 april 2025) wat betreft een onderzoekstraject koloniaal- en slavernijverleden. Bewoners, beleidsmakers en bestuurders zijn hiervoor uitgenodigd, in de uitnodiging staat het volgende: 'Indien blijkt dat de animo voor de avond groter is dan de capaciteit, zullen bewoners voorrang krijgen.' Groep Doe STOER heeft Gedeputeerde Staten meegedeeld, dat er bij eerdere (bewoners)bijeenkomsten, wat betreft het onderzoekstraject koloniaal- en slavernijverleden, uitsluitend een podium geboden werd voor sprekers, onderzoekers en bestuurders die vanuit eurocentrisch perspectief spreken en dat het belangrijk is, dat dit perspectief aangevuld wordt met het perspectief vanuit de 'nazaten van mensen die tot slaaf werden gemaakt en mensen afkomstig uit de landen die gekoloniseerd werden.' Gedeputeerde Staten gaf als reactie; 'Gezien het volle programma is er onvoldoende ruimte om meerdere aanvullende sprekers aan het woord te laten.' Op eerdere bijeenkomsten is advies aan inwoners gevraagd over de manier waarop de provincie aandacht dient te geven aan het koloniaal- en slavernijverleden. Het belangrijkste advies vanuit inwoners was om als provincie transparant en helder te communiceren over de onderzoeksresultaten en het belang van het betrekken van vertegenwoordigers van diverse groepen, zoals jongeren en inwoners van kleur. Bovendien werd de hoop uitgesproken dat de resultaten van het onderzoek zouden leiden tot meer inclusief beleid en diversiteit in de provincie.

1. *Is Gedeputeerde Staten bereid om met Provinciale Staten in discussie te gaan over het resultaat drieluik-onderzoek koloniaal- en slavernijverleden? Zo ja, wanneer? En zo nee, waarom niet?*

Antwoord

De resultaten van het drieluik-onderzoek naar het koloniaal- en slavernijverleden zijn op 29 januari 2025 naar Provinciale Staten verstuurd. Op 12 februari waren de resultaten geagendeerd in de commissie BMM. De commissie heeft tijdens deze vergadering besloten om de resultaten niet te agenderen voor bespreking.

2. *Hoe wil Gedeputeerde Staten met als taak het voorbereiden en uitvoeren van besluiten van Provinciale Staten, bepalen wat de provincie Zuid-Holland verder kan doen en bijdragen, zonder inhoudelijke communicatie en/of afstemming met Provinciale Staten?*

Antwoord

In het democratisch systeem in Nederland hebben Gedeputeerde Staten de taak om besluiten van Provinciale Staten voor te bereiden en deze uit te voeren. Provinciale Staten controleren Gedeputeerde Staten en maken nieuwe besluiten. Om tot een nieuw besluit te komen, is een meerderheid in Provinciale Staten nodig.

Op 7 september 2022 heeft gedeputeerde Zevenbergen een toezegging aan de commissie Bestuur, Maatschappij en Middelen gedaan om een onderzoek uit te laten voeren naar het koloniaal en slavernijverleden van de provincie en de doorwerking hiervan. Deze onderzoeken zijn voorbereid en uitgevoerd door Gedeputeerde Staten met behulp van dr. Fatah-Black en zijn team, en onderzoeksbureaus Verwey-Jonker en Risbo. Om ook tijdens de voortgang van de onderzoeken de Zuid-Hollandse samenleving te betrekken, is een begeleidingscommissie opgericht met daarin Zuid-Hollandse jongeren, wetenschappers, experts, ambtenaren en Statenleden. Deze begeleidingscommissie dacht mee over de richting van de onderzoeken.

Tijdens de looptijd van de drie deelonderzoeken, is meermaals met Provinciale Staten gecommuniceerd. In de laatste door GS verstuurd brief (PZH-2024-865435012, voorgelegd in commissie Bestuur, Maatschappij en Middelen op 12 februari 2025) is Provinciale Staten geïnformeerd over hoe Gedeputeerde Staten de uitkomsten van de onderzoeken wil integreren in bestaand provinciaal beleid.

3. *Is Gedeputeerde Staten het met Groep Doe STOER eens dat het nogal verwarrend is voor onze inwoners, om Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten volledig zelfstandig, zonder afstemming te presenteren op 15 april 2025? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Onderzoeken die worden uitgevoerd door Kennis Zuid-Holland, worden via twee wegen gepresenteerd. De resultaten van een onderzoek worden enerzijds gedeeld richting Provinciale Staten, zo ook in dit geval op 29 januari 2025. Daarnaast is het mogelijk om naar aanleiding van de resultaten van de onderzoeken met bewoners en belangstellenden in gesprek te gaan. Hiervoor ligt het primaat bij Gedeputeerde Staten, zij kunnen dit zelfstandig besluiten. De bewonersbijeenkomst op 15 april is hier een voorbeeld van. Op deze bijeenkomst presenteren de onderzoekers de onderzoeksresultaten voor bewoners, beleidsmakers en bestuurders. Als Statenleden bent u hiervoor van harte uitgenodigd.

4. *Is Gedeputeerde Staten het met Groep Doe STOER eens dat het niet relevant is en contraproductief werkt om bij communicatie-uitingen van de provincie (vooral extern gericht) onderscheid te maken tussen Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Wij begrijpen dat de benaming van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten voor bewoners van Zuid-Holland onduidelijk kan zijn. Dit is dan ook de reden dat de uitnodiging voor de bijeenkomst rondom de doorwerking van het koloniaal en slavernijverleden op 15 april is uitgestuurd namens de provincie Zuid-Holland. Bewoners, bestuurders en belangstellenden worden door Frederik Zevenbergen van harte uitgenodigd. Er wordt in de uitnodiging dan geen onderscheid gemaakt tussen Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten.

In 2023 heeft de commissaris van de Koning ook zijn excuses voor het koloniaal- en slavernijverleden gemaakt namens de provincie Zuid-Holland.

5. *Is Gedeputeerde Staten het met Groep Doe STOER eens dat in het kader van het Programma 'Beter Bestuur 2024-2027' (waarbij aangegeven wordt dat inwoners een stabiel en betrouwbaar bestuur verdienen), betrouwbaar, transparant, democratisch legitiem en integer handelen vanuit Provinciale Staten, met betrekking tot het politieke proces, naast communicatie over besluiten die worden genomen door Gedeputeerde Staten van meerwaarde is voor het vertrouwen van de inwoners van Zuid-Holland?*

Antwoord

Het programma Beter Bestuur benadrukt dat voor het behoud van de kwaliteit van het openbaar bestuur betrouwbaarheid, transparantie, democratisch legitiem handelen en integriteit belangrijke pijlers zijn. Gedeputeerde Staten onderschrijven deze waarden volledig.

6. *Staat Gedeputeerde Staten ervoor open om Groep Doe STOER in het kader van het Programma 'Beter Bestuur 2024-2027' op de bewonersavond op 15 april 2025 de gelegenheid te geven om het politieke proces open en transparant toe te lichten? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Zoals ook beschreven in het antwoord op vraag 2, staat het Gedeputeerde Staten vrij om met bewoners en belangstellenden in gesprek te gaan, zo ook op 15 april. Het programma van deze bewonersbijeenkomst is al tijdig opgesteld en is ook bij de verschillende sprekers bekend. De bijeenkomst heeft als belangrijkste doel om de onderzoeken te presenteren aan bewoners en om met hen in gesprek te gaan.

7. *Om de functie van kadersteller, controleur en volksvertegenwoordiger naar behoren te kunnen uitvoeren, wil Groep Doe STOER graag weten waarom bewoners voorrang krijgen boven volksvertegenwoordigers, beleidsmakers en bestuurders en wanneer volksvertegenwoordigers, beleidsmakers en bestuurders de gelegenheid krijgen om (kritische) vragen te stellen n.a.v. de onderzoeksresultaten?*

Antwoord

De bewonersbijeenkomst op 15 april is voor iedereen toegankelijk en het staat voor een ieder vrij zich aan te melden. Tijdens de bijeenkomst is er gelegenheid om inhoudelijke vragen te stellen aan de onderzoekers, net als bij eerdere bijeenkomsten. Het voornaamste doel van de presentatie van de onderzoeksresultaten is om inwoners van Zuid-Holland hierover te informeren. Gedeputeerde Staten hechten er daarom belang aan dat inwoners verzekerd zijn van een plek op de avond zelf. Bij eerdere bijeenkomsten waren er voldoende plekken voor iedereen die zich had aangemeld.

8. *Is Gedeputeerde Staten bereid om (alsnog) tegemoet te komen aan de voornoemde wensen van de inwoners?*

Antwoord

In onze diverse provincie zijn ook de wensen van inwoners verschillend. Juist daarom bieden wij bewoners graag de mogelijkheid om tijdens de bijeenkomst specifieke wensen kenbaar te maken en daarover met (elkaar) in gesprek te gaan.

9. *In december 2024 werd via een e-mailbericht gevraagd om inspiratie voor een artistieke bijdrage tijdens de bijeenkomst op 15 april 2025. Groep Doe STOER heeft onlangs vernomen dat 'het projectteam' van 'meerdere aanwezigen' ideeën heeft gekregen voor een aanvullende bijdrage. Groep Doe STOER wil van Gedeputeerde Staten weten, aan welke sprekers een podium geboden wordt tijdens de bijeenkomst en welke artistieke/(culturele) bijdrage verder een podium krijgt op 15 april 2025?*

Antwoord

Het programma voor de bewonersbijeenkomst op 15 april kunt u vinden onder de volgende link: <https://doorwerking-koloniaal-slavernijverleden.pzh-events.nl/>. We danken Groep Doe STOER hartelijk voor de suggestie voor M.O.K. the One Man Band (Arnold Sardjoe). Hij zal de avond muzikaal omlijsten.

10. *Groep Doe STOER heeft nooit eerder iets vernomen over het bestaan van 'een projectteam' en wil van Gedeputeerde Staten weten uit welke mensen 'het projectteam' bestaat en wie eindverantwoordelijk is voor besluiten rondom bijvoorbeeld de keuze van o.a. sprekers, onderzoekers en de samenstelling van het programma voor 15 april a.s. en waarom e.e.a. niet in afstemming met Provinciale Staten is georganiseerd?*

Antwoord

Het projectteam is de ambtelijke ondersteuning die de onderzoeken heeft begeleid.

11. *Groep Doe STOER ontvangt graag een gedetailleerde omschrijving van het volledige programma op 15 april a.s. met alle (artistieke)-acts/ sprekers, (culturele) snacks e.d. en daarbij een nauwkeurig overzicht van alle kosten en vergoedingen?*

Antwoord

Het programma van de bewonersbijeenkomst op 15 april staat beschreven in het antwoord op vraag 9. Het voorlopige totale kostenplaatje voor de bijeenkomst is 12.000 euro. Dit is een gemiddeld bedrag voor een bijeenkomst van Kennis Zuid-Holland op een externe locatie. De catering op 15 april zal worden verzorgd door museum de Lakenhal in samenwerking met Surinaams Eethuis Moksi uit Leiden.

12. *Onlangs heeft Groep Doe STOER een overzicht evenementen in het kader van onderzoek naar koloniaal- en slavernijverleden ontvangen. Er wordt de volgende opmerking bijgeplaatst. 'N.B. Deze lijst geeft een indicatie en is niet volledig.' Graag ontvangt Groep Doe STOER een volledig overzicht, incl. kostenoverzicht van alle evenementen die al hebben plaatsgevonden en/of in de toekomst plaatsvinden in het kader van het onderzoek naar koloniaal- en slavernijverleden?*

Antwoord

In het door Provinciale Staten ontvangen overzicht staan alle evenementen die bij Gedeputeerde Staten bekend zijn over de afgelopen twee jaar. We zijn ons ervan bewust dat niet alle activiteiten uit onze diverse provincie hierin staan opgenoemd. De N.B. opmerking heeft betrekking op toekomstige evenementen, aangezien deze nog niet vaststaan. De totale kosten van de evenementen georganiseerd in 2023 en 2024 bedragen 70.000 euro, waarvan 25.000 euro voor de tentoonstelling Slavernij, stemmen uit het verleden. Dit was onderdeel van het budget 'doorwerking maatschappelijke beleidsonderzoeken' van Kennis Zuid-Holland en van het programma Kwaliteit Openbaar Bestuur. Voor 2025 zijn nog geen definitieve kosten gemaakt.

Graag ontvangt Groep Doe STOER ruim voor 15 april 2025 antwoord op alle vragen! NB: Mocht het jullie ontgaan zijn, zie interview AD; onderstaande link.

<https://www.ad.nl/alphen-aan-den-rijn/veel-inwoners-geven-er-geen-prioriteit-aan-maardiversiteit-en-inclusie-wordt-de-norm-in-zuid-holland~a579fb71/>

Den Haag, 25 maart 2025

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff